



דרכי איש



גליון שבועי ממשנתו הטהורה של כ"ק מו"ר
הרה"צ רבי יצחק שמואל אהרן לעזער שליט"א
יוצא לאור על ידי חסידי ברסלב, ובנאול עיר ברסלב - עיר השמחה

גליון רס"ג | פרשת עקב תשפ"ו

אמונת חכמים

שונה מדעת תורה?...

* * *

מהם, כדי שידריך אותם על דרך הנכון על-פי התורה, ובודאי יש בזה נקודה חשובה מאד, אבל 'אמונת חכמים' לפי דרך תלמידי הבעל-שם-טוב זי"ע, ובפרט לפי למודי רבנו ז"ל, היא 'ספור אחר' לגמרי, כי היא החלטה חד משמעית 'שאין לי שום דעת ושכל כלל', אני בא אל הצדיק לקבל דעת והדרכה ישרה בכל פרטי החיים שלי, ובלי הצדיק אין לי דעת כלל, וכמובא בדברי רבנו ז"ל בתורה קכ"ג הנ"ל: 'להשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל, בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור, וכל זמן שנשאר אצלו שום שכל עצמו, אינו בשלמות, ואינו מקשר להצדיק'; נמצא לפי זה, ש'אמונת חכמים' הוא ענין של בטול וסלוק דעת עצמו לגמרי, שעל-ידו האדם מקבל דעת ושכל חדש, שמאפשר לו להגיע לכל המדרגות וההשגות שבעולם, וכמו שפעם התבטא רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן שנה), שמי שהוא מקרב אלי באמת, לא יהיה דרגא שבעולם שלא אביא אותו אליה!

ואמר מו"ר שליט"א, שדגמא לזה היתה התקרבותו של מוהרנ"ת ז"ל אל רבנו ז"ל, שזרק את שכלו לגמרי, וכך אמר בפרוש: 'מעט התקרבותי אל רבנו - זרקתי את שכלי לגמרי, וכשרבנו אמר דבור - קבלתי חתיכת שכל, וכשרבנו אמר עוד דבור - קבלתי עוד חתיכת שכל'... וזו נקראת התקרבות לצדיק ואמונת חכמים באמת; אשרי הזוכה להגיע לאמונה כזאת!

ופעם שאל אחד את מו"ר שליט"א מה פשר דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנה): 'כשהאדם הוא

פעם שאל אחד את מו"ר שליט"א, מה ההבדל בין המשג 'אמונת חכמים' המזכר הרבה בספרים הקדושים מתלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש, ובעקר בספרי רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), לבין אנשים שאין להם קשר ושיכות לצדיקים בדרכי החסידות, וכשעולה אצלם איזו שאלה ובעיה בפרקי ימי חיהם - הם פונים לאיזה רב גדול ושואלים ממנו 'דעת תורה', ומתנהגים כפי אשר יורה להם?

ענה ואמר מו"ר שליט"א, שהנה אכן לכאורה שני דרכים אלו נראים זהים, כי הרי שניהם מקבלים את דברי החכם והצדיק, אבל למעשה החוש מעיד שהם שני עולמות נפרדים... כי אלו שהולכים עם אמונת חכמים המזכרים בספרי תלמידי הבעל-שם-טוב, מתלהבים מאד בעבודתם, וכל תהלוכת ימי חייהם מסתובבת סביב הצדיק והרב שבדור, עד שחיים עמו ממש, ונושמים אותו, מה-שאין-כן אצל אחרים, שאכן יודעים שצריכין תמיד לשאל 'דעת תורה' כשיש להם איזה שאלה וספק בפרקי חייהם, אבל אין להם את ההתלהבות הזאת, ואין תהלוכות חייהם מסתובבים סביב הצדיק, ואינם חיים עמו ונושמים אותו יומם ולילה.

ואמר מו"ר שליט"א, שבעצם בתוך השאלה כבר ישנה התשובה, כי אלו ששואלים 'דעת תורה' בכל ענין שקשה להם, הפרוש הוא, שבעצם יש להם 'דעת', ובדרך כלל הם מבינים מה הם צריכים לעשות, רק במקרים בודדים שקשה להם להחליט איזה ענין, הולכים לשאל 'דעת תורה' אצל מי שלמד תורה יותר

מאמין בהצדיק בלי שום דעת, אפשר לו לפול מהאמונה, כי מאמונה לבד אפשר לפול, אבל אם יש לו גם דעת שמבין גם בהדעת, אזי אי אפשר לו לפול; הרי מפרש יוצא שכן צריכין דעת באמונות חכמים, והאם זה לא סותר לדברי רבנו ז"ל בתורה קכ"ג: 'להשליך חכמתו ושכלו לגמרי, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור'?

ענה ואמר מו"ר שליט"א: תשובת דבר זה שמעתי הרבה פעמים ממוהרא"ש זי"ע, שהסבירו באופן פשוט מאד: צריכים להשתמש עם הדעת והשכל כדי לדעת באיזה צדיק ורב שבדור יש להאמין! כי הרי רבו הצבועים והשקרנים שמטעים בני-אדם מאד עם כל-מיני אמונות כוזביות ודמיונות, ומוליכים בני-אדם שולל, עד שכל המאמינים בהם והולכים אחריהם באמונה עוורת, מגיעים לשאול תחתית, רחמנא לצלן, ועל זה צריכין דעת נכונה להבין במי צריכין להאמין, אבל מיד שאדם מצא צדיק ורב אמתי שמוליק אותו בדרך העולה בית אל, עליו לזרק את דעתו ושכלו לגמרי, ולצית לכל דבריו ולקבל כל אשר יאמר כי הוא זה, ואז יגיע לכל טוב אמתי ונצחי.

המשיך מו"ר שליט"א בתשובתו המאירה, ואמר: וכששאלו שוב את מוהרא"ש זי"ע, אבל איך יכולים לדעת מי הוא הרב האמתי ומי הוא השקרן והרמאי והצבוע? על זה היה מוהרא"ש זי"ע תמיד עונה, שדבר זה אדם יכול לדעת בקלות על-ידי שמסתכל ושואל את

עצמו: 'מה יש לי ביד?'... - האם הצדיק הזה זכה אותי עם תורה ותפלה? האם התחלתי ללמד איזה שעורי תורה על-ידו? האם עד עכשו לא פתחתי חמש ופתאום התחלתי לפתח את החמש ולהשלים את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום? האם עד עכשו לא ידעתי צורה של משניות וגמרא, ופתאום התחלתי ללמד ולגרס פרקי משניות ודפי גמרא בשפי? האם עד עכשו לא התפללתי השלש תפלות במגין (ואולי לא התפללתי כלל, רחמנא לצלן...) ופתאום התחלתי להתפלל השלש תפלות במגין בבית-הכנסת, וגם להוסיף כמה דבורים של תפלה והתבודדות ושיחה ביני לבין קוני? אם כך קרה, תדע נאמונה שמצאת צדיק ורב שבדור אמתי, ואליה תדבק ואותו תצית על כל אשר יאמר כי הוא זה, כי יוליק אותך על דרך האמת והנכון ותהיה הכי מאשר בעולם!

אבל אם התקרבת לאיזה מקום שמוכרים לך דמיונות וספורים של הבל, וגם מדברים נגד צדיקים תמימים שמדברים מאמונה ומיראת שמים, ובסיום היום לא נשאר לך ביד כלום, לא תורה ולא תפלה ולא שום דבר ממשי, תדע שזו אמונה טפלה וכוזבת, ותברח משם כבורח מן האש, ועל-כן בודאי צריכין גם 'דעת' באמונת חכמים, כדי לדעת במי ובמה ראוי להאמין, ואז תגיע בעזרת השם-יתברך אל אמונה ברורה וטהורה, ותזכה לחיים טובים ומאשרים באמת, אמן ואמן!

משניות

יצמר פלדה!

* * *

פרקים בערב, ודרך זו קלה ונעימה לזכות ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, שמעלתם כל-כך גדולה ועצומה.

והמתיק מו"ר שליט"א את הענין ואמר, הרי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א) שצריכין להכות את היצר-הרע עם מקלות כדי לגרש אותו מן האדם, והמקלות הם התורה הקדושה, כי הלוחות הנה ארפן ו' ורחפן ו', והאות ו' היא צורת מקל; עי' שם בדברי רבנו ז"ל. והנה ששה סדרי משנה הם גם כמו האות ו' כי הם ו' סדרים, נמצא שהם מקלות ממש, ואם אדם לומד ששה פרקים שלש פעמים ביום, הרי בידו שלשה מקלות, שעל-ידם אפשר להכות את היצר-הרע הכה

מו"ר שליט"א אומר, אשר למוד ח"י פרקים משניות ביום הוא דבר נורא ונשגב מאד, והוא תקון גדול לפגם הברית, כי ח"י פרקים הם כנגד מדת חי עולמים - שהיא מדת יוסף הצדיק, מדת שמירת הברית, ותקון זה מובא בכתבי האריז"ל, והיה מוהרא"ש הקדוש רגיל לומר אשר ח"י פרקים משניות הם כמו רחצה עם סבון ויצמר פלדה' בשביל הנשמה שמעביר כל הלכלוך וכל החלדה המנחת עליה... ועל-כן 'משנה' אותיות 'נשמה', כי מזככת ומטהרת את הנשמה.

ויעץ מו"ר שליט"א לחלק ח"י פרקים לג' פעמים ביום - ששה פרקים בבקר, ששה פרקים בצהריים, וששה

ובבקהלתנו הקדושה, יסד מו"ר שליט"א סדר למוד יומי של פרק אחד משנה (יחד עם דף זהר ותקונים ולמונדי הבני"ת ותכשיטיו), שיהיה בדרך 'מינימום' לאדם, וכל המוסיף - מוסיפין ליה].

והזכיר מו"ר שליט"א בשית קדשו את דברי מוה"ר"ש הקדוש: משנ"ה גימטריא פרנס"ה, וכשאדם זוכה שיש לו שיעור במשניות בכל יום - זה יביא לו שפע גדול של פרנסה.

והעקר - שיזכה לעלות מטמאה לטהרה, כי (תהלים ל, ד) "ה'עלית מ'ן ש'אול נ'פשי" ראשי-תבות 'משנה', ומשנה את האדם לגמרי; אשרי הזוכה להיות חזק בלמוד משניות בכל יום!

נחת מהילדים

קטפתי אותם מהעץ?...

* * *

מרב דמעות ששפכה לפני השם יתברך שתזכה לכן כשר וצדיק'...

סים מו"ר שליט"א ואמר: כשאדם זוכה להשקיע בנכס הקדוש שהעניק לו הקדוש-ברוך-הוא, ומתפלל הרבה - הן הוא והן זוגתו - על ילדים טובים וצדיקים, בנדיא יזכה לנחת יהודית אמיתית, ויראו מהם דורות ישרים מברכים, אמן ואמן!

[ובנוגע לקדשת הילדים עוד קדם לידתם, בנותן טעם לצטט כאן תשובתו של מו"ר שליט"א שכתב לאחד מאנשי-שלומו ששאל האם נכון לאשה בימי הריונה לבקר בגן-חיות ולראות חיות טמאות, וענה בזה הלשון: 'מקבל מצדיקים לזהר מדבר זה, וכלם מצטטים את דברי השבט-מוסר (פרק כד, אות טז): תהיה האשה נזהרת בימי עבודה בענין המאכלים כי מאכלים רעים מזיק לולד חס ושלום, וכן שלא תפגס במקומות של טמאה ובמקומות שיש שם ריח רע "לפי שהולד נוצר כפי ראות עיניה" וכו', לכן תשב בימי עבודה במקומות קדשה וטהרה בבתי-כנסיות ובבתי-מדרשות לראות תלמידי חכמים חסידים ואנשי מעשה ותשמע דברי תורה, שהדברים נכונים באזנה ומתקדש הולד בקרבה וכו'; עין-שם עוד כמה דברים נפלאים. ומשם הורו הצדיקים שלא כדאי לאשה בימי הריונה להסתובב בגן-חיות ובמקומות שנמצאים בהמות וחיות טמאות, וכך יתקדש הולד בקרבה בקדשה גדולה; אשרי הזהיר בחנוך הילדים ובקדשתם!].

ופצוע של פעמים ביום - ערב ובקר וצהרים, ועל-ידי זה יכניע אותו ויגרש אותו מעליו לגמרי.

ואמר מו"ר שליט"א, שגם אם מאיזו סבה עדין לא זכה האדם לכך - אל יניח הרצון כלל, ויכסוף וישתוקק ויתפלל לקיים את זה, ואז במשך הזמן יזכה לעשות בזה הרגל קדוש ויהיה אצלו 'טבע שני' - ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות.

והבהיר מו"ר שליט"א, שעם כל זאת, אל יניח האדם יום אחד בלי למוד פרק אחד או שני פרקים משניות לכל-הפחות בסדרן, וזה לוקח דקות ספורות ממש, ובמשך כשנה זוכה לעשות סיום משניות פעם או פעמים, וזה חלקו לנצח...

פעם שאל אחד מאנשי-שלומו את מו"ר שליט"א: איך זוכים לנחת יהודית אמיתית?

ענה ואמר מו"ר שליט"א, שהתשובה לזה ברורה היא, שצריכין להשקיע הרבה הן בחנוך הילדים בדרך התורה והיראה, והן בתפלות חמות ולבביות בכל עת מצא שהילדים יהיו ילדים טובים ובריאים בגוף לב ונפש, ושיהיו צדיקים ונאמנים לה' ולתורתו.

וספר מו"ר שליט"א, שהיה אחד מאנשי-שלומו שהיתה לו משפחה שלמה של בנים טובים יראים ושלמים, וכששאלו אותו איך זכה לזה, ענה ואמר: וכי אתם חושבים שקטפתי אותם מן העץ? כל יום מלאתי את הכפה שלי עם דמעות שאזכה לבנים טובים, ולא הסחתי דעתי מלהתפלל עליהם ומלחנכם בחנוך קדוש וטהור!...

עוד ספר מו"ר שליט"א, שפעם באה אשה אחת אל החפץ-חיים ז"ל, ובקשה ממנו ברכה לילדים טובים, ענה ואמר לה הצדיק בתמיהה: "עם ברכה לבד את רוצה לזכות לילדים טובים? ! צריכים לשפך הרבה דמעות חמות להשם יתברך לזכות לילדים טובים!"... ונגש אל הספריה והוריד ממדף גבוה ספר תהלים אחד שהיה כלו נפות מרב שמוש של שנים רבות, ואמר: 'הנה ספר התהלים של אמי עליה השלום, שהיה תמיד ספוג ורטב

קדשת הברית

לקדש שם שמים:

* * *

ועל-כן מוצאים דבר-פלא, שבהקנת הקטרת היו משפּשפּין הצפּרן בבורית כרשינה "כדי שתהא נאה", וגם שורין אותה בין קפריסין "כדי שתהא עזה"; הרי רואים בפרוש שיש שתי נקודות אלו במדת היסוד, שהוא קדשת יוסף הצדיק: מצד אחד צריך להיות עז וחזק להתגבר על יצרו בכל עת, ומצד שני להיות נאה ויפה בעבדו את ה', ולקיים המצוות בהדור רב ובפי גדול, וכמו שכתוב אצל יוסף הצדיק (בראשית לט, ו): "ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה"; כי מי שזוכה להבנה והרגשה אמיתית בקיום מצוות ה', הוא מקדש שם שמים בכל אשר יפנה, ועושה הכל הן עם גבורה דקדשה והן עם הדור רב, וחי חיים טובים בזה ובכא לנצח.

אשרי הזוכה לשם אל לבו למודים קדושים וישרים אלה, ואז לבטח ילך דרכו, ויתגבר נגד כל הרע בכח גדול ובהדור רב, ויזכה לקדשה וטהרה אמיתית, אמן ואמן!

[ויבימי חנכה הקדושים, רגיל מו"ר שליט"א לומר שזו היתה עקר טמאת יון שאמרו לעם-ישראל "כתבו לכם על קרן השור אין לכם חלק באלקי ישראל" (בראשית-דב, ב, ד); ויש להבין מהו ענין "קרן השור" ומדוע זה כל-כך הפריע למלכות יון? על-פי כל הנ"ל מובן מאד, כי עקר קלפת חכמי יון הטמאה היתה לעקר מישאל את כח השור שירשו מיוסף הצדיק - כח ההתגברות על היצר-הרע ותקיפות גדולה נגד הקמים עליהם, וגם רצו קלפת יון להוריד מעליהם את היפי והפאר שלהם, ולמונעם מלקיים מצוות ה' בהדור רב ובפי גדול, ועל-כן אמרו להם כתבו לכם על "קרן השור" דיקא, הינו על קרן יוסף הצדיק שנקרא שור, ועל קרניו שהם קרני ראם, כי אצלו התאחדו שני דברים אלו ביחד כנ"ל. אבל הצדיקים שבדור התגברו נגדם בכח גדול, ויצאו ללחם בהם עם כח שורו של יוסף, וגם עם יפיו של ראם, ולקיים מצוות ה' בהדור רב, ולהחזיר יפי בית-המקדש על מכונן ולחנף אותו מחדש בתכלית הפאר והיפי, ועל-ידי-זה זכו למצות הדלקת נר חנכה שכלם מקימים אותה על-דרך "מהדרין" ו"מהדרין מן המהדרין", הכל כדי להראות שזה היה הנצחון הגדול נגד קלפת יון - כח גדול נגד הרע, וקיום המצוות בהדור רב ובפי גדול; והבן למעשה].

לעילוי נשמת מרדכי בן שמואל ז"ל - נפ' ח"י
אדר תשפ"ו

פעם שאל אחד מאנשי-שלומנו את מו"ר שליט"א, פרוש הפסוק הנאמר בברכת משה רבנו אל יוסף הצדיק (דברים לג, יז): "בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו"; מדוע יוסף הצדיק התברך עם כח של שור וקרנים של ראם?

ענה ואמר מו"ר שליט"א, שרש"י הקדוש מפרש שם שיוסף הצדיק התברך בשתי מעלות: האחת - כח של שור, שהוא חזק ביותר, אך קרניו אינן יפות כל-כך, והשניה - יפי קרני הראם, שאמנם אין כחו גדול כמו השור אך קרניו יפות מאד.

ולהבין דבר זה לעובדא ולמעשה יש לומר, כי יוסף הצדיק הוא מדת הצדיק יסוד עולם - שמירת אות-ברית קדש, ועל זה צריכים בודאי כח גדול ועצום מאד, שאדם יזכה להתגבר על יצרו ויברח מכל מיני נסיונות, וכמו שכתוב אצל יוסף הצדיק (בראשית לט, יג): "וַיֵּנֶס הַחוּצָה"; אך באותה עת צריכין גם יפי וכבוד גדול, דהינו שאדם יתנהג בדרך-ארץ ובכבוד גדול, ויהיה מלבש בבגדים נקיים ומסדרים ועם פאות מסלסלות.

כי ישנם הטועים לחשב, שכדי להיות איש כשר ולהתגבר על היצר-הרע צריכים להיות איש מזלזל עם איסור [שלימזליק], וללכת קרוע ובלוי, ורק אז נקרא איש כשר... אבל אין לזה שום בסיס כלל! אדם יכול להיות קשה כבדול וחזק פפטיש לכבש את יצרו, ואף-על-פי-כן יהיה מסדר ומישב בתכלית הסדר והיפי ולקדש שם שמים בכל מקום-בואו!

ועל-כן נתברך יוסף הצדיק הן בכח השור והן ביפי והדר הראם, כי כדי לזכות למדתו הקדושה שהיא קדשת הברית, מכרח האדם את שני ענינים אלו ההולכים יחדיו, ויקבעם בלבו כיתד בל תמוט.

והמתיק מו"ר שליט"א הענין בסדר-פטום-הקטרת, שאחד מסממני הקטרת היה "צפּרן", ואיתא בסדור האריז"ל (עין סדור 'חמדת ישראל' בדרושי הקרבנות לפני התפלה) ש"א סממני הקטרת מכונים כנגד העשר ספירות ועוד אחד נוסף כנגד אור-המקיף שלהם, והצפּרן מכון כנגד ספירת היסוד, שהוא קדשת יוסף הצדיק, עין-שם.